

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

МАТЕРІАЛИ

ДРУГОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

11-12 квітня 2019 року

Харків – 2019

УДК 631.115

Матеріали Другої Міжнародної науково-практичної конференції «Управління розвитком соціально-економічних систем». – Харків: ХНТУСГ, 2019. – 260 с.

ISBN 978-617-7602-55-1

Із надісланих матеріалів оргкомітетом до друку рекомендовано 121 тези доповідей та наукових статей від 144 авторів із 22 установ, організацій і вищих навчальних закладів України та зарубіжжя.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

О.В. НАНКА
С.М. КВАЩА

В.І. АРАНЧИЙ
В.П. ГАЛУШКО

О.Ю. АМОСОВ

ЯЦЕК СКУДЛАРСКИ

Г.И. ГАНУШ

В.М. СИНЕЛЬНИКОВ

В.С. НИЦЕНКО

В.І. МЕЛЬНИК

С.О. ЗАЙКА

О.О. КРАСНОРУЦЬКИЙ

Т.Г. МАРЕНИЧ

В.М. ОНЕГІНА

В.Д. БАКУМЕНКО

В.М. ОРЕЛ

О.В. КОРНІЄЦЬКИЙ

О.М. ПОТИШНЯК

О.В. ШАБІНСЬКИЙ

– ректор ХНТУСГ;
– проректор з навчальної та виховної роботи НУБіП, доктор економічних наук, професор, академік НААНУ;
– ректор Полтавської державної аграрної академії, професор;
– завідувач кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності НУБіП, доктор економічних наук, професор, чл.-кор. НААНУ;
– завідувач кафедри економічної теорії та фінансів ХарРІ НАДУ при Президентіві України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України;
– доктор-інженер, Варшавський університет природничих наук – SSGW;
– завідувач кафедри економічної теорії і права БГАТУ, доктор економічних наук, член-корреспондент НАН Білорусі, професор;
– декан факультета підприємництва і управління БГАТУ, кандидат економічних наук, доцент;
– професор кафедри обліку і оподаткування, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, доктор економічних наук;
– проректор з наукової роботи ХНТУСГ, доктор технічних наук, професор;
– директор навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту ХНТУСГ;
– завідувач кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ, професор;
– завідувач кафедри обліку та аудиту ХНТУСГ, доктор економічних наук, професор;
– завідувач кафедри економіки та маркетингу ХНТУСГ, доктор економічних наук, професор;
– професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ, доктор наук з державного управління, професор;
– професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ, доктор економічних наук;
– професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ, доктор економічних наук;
– професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ, доктор економічних наук;
– професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ, доктор економічних наук.

© Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, 2019

ISBN 978-617-7602-55-1

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ, СПІВРОБІТНИКИ ЯКИХ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ:

- *Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка*
- *ННЦ «Інститут аграрної економіки»*
- *Варшавський університет природничих наук – SSGW (Республіка Польща)*
- *ЗО «Білоруський державний аграрний технічний університет» (Республіка Білорусь)*
- *Полоцький державний університет (Республіка Білорусь)*
- *Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка*
- *Вінницький коледж Національного університету харчових технологій*
- *ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*
- *Донецький юридичний інститут МВС України*
- *Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*
- *Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАНУ*
- *Луганський національний аграрний університет*
- *Національна академія Національної гвардії України*
- *Одеський національний університет імені І.І. Мечникова*
- *Полтавська державна аграрна академія*

<i>МАТВИЕНКО А.И.</i> Экономика спортивных мегасобытий.....	44
<i>РОЙ О.О., НОСОВА В.А.</i> Аналіз підходів щодо методів оцінювання трудового потенціалу підприємства.....	46
<i>ПАХУЦА О.П.</i> Економічна дипломатія як інструмент розвитку національної економіки.....	49
<i>РОМАНОВА Р.Р.</i> Людина як «важіль» управління соціально-економічними системами.....	51
<i>ТЕТЕРЕВА И.В.</i> Обоснование необходимости применения экономического подхода к управлению рождаемостью.....	54
<i>ХАЧАТУРЯН Б.О.</i> Теоретичні засади формування цінних конкурентних переваг в аграрному секторі.....	56
<i>ЦИБА А.Д.</i> Шляхи забезпечення фінансової стабільності банку.....	59

**УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ, ІНВЕСТИЦІЯМИ
ТА ІНТЕГРАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ В
СТАБІЛІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

СЕКЦІЯ

<i>ГУТОРОВ О.И., ГУТОВА О.О.</i> Перспективні напрями активізації інноваційної діяльності в аграрному секторі України.....	63
<i>КРАСНОРУЦЬКИЙ О.О., ЗАЙЦЕВ Ю.О.</i> Інноваційна маркетингова діяльність суб'єктів аграрного бізнесу в динамічних конкурентних умовах.....	59
<i>ПАНУХНИК О.В.</i> Інтеграція фінансово-економічного потенціалу учасників господарських відносин як основа поступального розвитку територіально-господарських систем.....	71
<i>ЛИТВИНОВ А.И.</i> Ресурсна політика сільськогосподарського підприємства в системі забезпечення його конкурентоспроможності.....	74
<i>РИЖИКОВА Н.И.</i> Формування фінансових ресурсів для фінансування інноваційних проектів.....	76
<i>БОБЛОВСЬКИЙ О.Ю.</i> Роль внутрішніх інвестицій в розвитку економіки України.....	80
<i>ВАРДІАШВІЛІ А.В.</i> Управління маркетингом в інтегрованих підприємствах: проблеми та шляхи розвитку.....	85

<i>ГОНЧАРОВА М.И.</i> Распределение доходов населения.....	87
<i>ЗАЙКА С.О., ПІВЕНЬ А.В.</i> Фактори інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності аграрних підприємств.....	90
<i>КРУТЬКО М.А.</i> Агропромислова інтеграція: міжнародний досвід.....	92
<i>КУКУРУДЗЯК А.В.</i> Нематеріальні активи: бухгалтерський та управлінський аспект.....	95
<i>KUSKOVA S. V.</i> Innovative activity as basis of stability of functioning of enterprise.....	97
<i>МАЛІЙ О.Г.</i> Зовнішні джерела фінансового забезпечення інновацій.....	99
<i>ОБЕРЕМОК В.В., КУДРЯВЦЕВА Н.С.</i> Комунікації та комунікаційний процес в системі державного управління.....	103
<i>ПЕТРИНА М.Ю.</i> Оцінка інноваційного потенціалу розвитку технопарку як початковий етап в плануванні його діяльності.....	106
<i>ПИНЧУК В.С.</i> Аналіз економічної ефективності придбання лінії по виробництву стерилізованого молока.....	109
<i>РУДЬ О.В.</i> Інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства.....	111
<i>СЕРДЮЧЕНКО А.Д., ЗАЙКА О.В.</i> Інновації в сільському господарстві.....	114

**ІНСТИТУЦІЙНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

СЕКЦІЯ

<i>КЛЕМПАРСЬКИЙ М.М.</i> Особливості міжнародно-правового регулювання трудових відносин в сфері науково-дослідницької та викладацької діяльності.....	118
<i>КОБЗАР О.Ф.</i> Доцільність реформування правоохоронної системи України.....	121
<i>ЛЕВКІНА Р.В., КОТКО Я.М.</i> Міжнародний досвід державної підтримки розвитку малого підприємництва.....	125
<i>БЕЛОУСОВА О.С.</i> Вплив інституціоналізму на ефективну економічну та політичну модернізацію суспільства.....	127

ще не набула повноцінного розвитку. Аграрні підприємства за стадіями організації господарської діяльності на основі концепцій маркетингу, в залежності від об'єкту управління, можна умовно поділити на чотири групи: 1) підприємства, які взагалі не здійснюють маркетингової діяльності; 2) підприємства, котрі в своїй діяльності впроваджують окремі елементи маркетингової діяльності; 3) підприємства, що застосовують окремі системи взаємопов'язаних елементів маркетингу; 4) підприємства, що повністю переорієнтовані на маркетинг, як основну філософію управління підприємством. Дослідження показують, що найбільшою за чисельністю є третя група, до якої належить переважна більшість підприємств і які в своїй діяльності зазвичай користуються трьома концепціями, що знаходяться на початковому етапі еволюції маркетингу: виробничою, продуктовою та збутовою [5].

Активізація розвитку маркетингової діяльності та перехід до більш прогресивних концепцій напряду залежить від ефективності реалізації маркетингових стратегій. Аналіз існуючих методичних підходів до оцінки ефективності маркетингової діяльності дозволяє говорити про наявність двох основних груп. До першої слід відносити підходи, які ґрунтуються на використанні експертних оцінок. Достовірність результатів такої оцінки базується на правильному підборі експертів, інтегральному поєднанні та групуванні критеріїв, достовірності первинної та вторинної інформації, яка буде використовуватися. Друга група включає в себе фінансові методи оцінки, зокрема показник рентабельності маркетингових відносин. Складність використання методів цієї групи полягає у відсутності чіткого обліку маркетингових витрат на підприємствах. Крім того проблематичним є визначення та включення до економічної оцінки витрат, які не були понесені в результаті здійснення маркетингової діяльності.

Наявність чітко визначених інструментів та важелів в поєднанні з сучасними методичними підходами забезпечує розробку гармонійної організаційно-економічної стратегії розвитку, яка базується на концепції інноваційного маркетингу. Розглядаючи розподіл пріоритетів інноваційного маркетингу в залежності від виду інновації встановлено, що розвиток комплексу інноваційного маркетингу передбачає реалізацію товарної та технологічної інновацій, що мають на меті впровадження нових продуктів і процесів, а також суттєві технологічні зміни в їх виробництві. Проте, повноцінне впровадження вказаних інновацій можливе тільки в умовах системної взаємодії з

іншими процесами. Визначальна роль належить ринковій інновації, яка реалізується шляхом проведення дослідження ринку та визначенням пріоритетних «ніш», які можуть бути зайняті. Впровадження інновацій в аграрне виробництво є комплексним та системним процесом, який має базуватися на врахуванні всіх складових інноваційного маркетингу.

Література.

1. Єранкін О. О. Трансформація маркетингу агропромислових формувань в умовах глобалізації : автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня докт. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О. О. Єранкін. – Київ, 2010. – 33 с.
2. Зайцев Ю. Організаційно-економічні засади побудови маркетингово-збутових систем аграрних підприємств на цільових продуктових ринках / Ю. Зайцев // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2016. – №. 2. – С. 115-122.
3. Kotler P. et al. Marketing management. – EnglewoodCliffs, NJ : PrenticeHall, 2015. – Vol. 14.
4. Sheth J. N., Sisodia R. S. Does marketing need reform?: Fresh perspectives on the future. – Routledge, 2015.
5. Данько Ю. І. До питання здійснення маркетингової діяльності аграрними підприємствами / Ю. І. Данько // Вісник ХНТУСГ. Економічні науки. - 2007. - Вип. – Т. 56. – С. 88-93.

ІНТЕГРАЦІЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ВІДНОСИН ЯК ОСНОВА ПОСТУПАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНО-ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ

*ПАНУХНИК О.В., Д.Е.Н., ПРОФЕСОР,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ,
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУАЮЯ*

Ефективний пошук моделей нарощування, інтеграції фінансово-економічного потенціалу учасників господарських відносин в контексті розгляду стійкого розвитку території неможливий без вирішення питань методологічного плану, чіткого визначення початкових понять, загального опису станів, виявлення механізмів стабілізації та дестабілізації територіально-господарських систем.

Дослідження проблем економічного розвитку територій повинно базуватися на теорії управління, де спеціалізація, кооперація та інтеграція різних територіальних структур є важливими елементами

підвищення ефективності їх функціонування з урахуванням законів і категорій ринкової економіки, оскільки територіальна економічна інтеграція повинна супроводжуватися диверсифікацією основних видів діяльності територіальних комплексів в рамках ринкового попиту. У такому двоєдиному теоретичному трактуванні територіальна економічна інтеграція отримує найбільш відчутний соціально-економічний результат. При цьому, інтеграцію різних об'єктів і різних видів діяльності слід розглядати як об'єктивну категорію суспільного відтворення.

Як відомо, існує велика різноманітність форм інтеграції – від політичної, військової до економічної. Сучасні дослідники трактують таку інтеграцію як об'єднання економічних суб'єктів, поглиблення їх взаємодії, розвиток зв'язків між ними. Такого типу інтеграція виявляється як в розширенні та поглибленні виробничо-технічних зв'язків, спільному використанні ресурсів, об'єднанні капіталів, так і в створенні один одному сприятливих умов економічної діяльності, знятті взаємних бар'єрів [1]. На нашу думку, в даному визначенні упущена основа економічної інтеграції – господарсько-фінансовий інтерес, взаємна вигода суб'єктів господарювання, якими, відповідно до теорії корпоративізму, є територіальні утворення в результаті їх інтеграції. Саме за допомогою інтеграції при певній економічній ситуації з'являється необхідність об'єднати зусилля для того, щоб вижити, уникнути банкрутства, розширити присутність на відповідних ринках або завоювати нові.

У даний час в Україні не створена дієва модель територіальної економічної інтеграції, яка відповідала б історичним, суспільним, культурним та інституційним особливостям держави, що, на наш погляд, є однією з причин непрофесійного здійснення процесів інтеграції, з використанням лише теоретичних підходів, що не враховують української специфіки, і, як наслідок, – є причиною великих суспільних втрат. У той же час, зі світового досвіду відомо, що немає якої-небудь кращої моделі інтеграції, придатної для імпорту в будь-яку країну, без врахування місцевих особливостей, що визначають специфіку державного устрою.

Для створення дієвих механізмів управління інтеграцією фінансово-економічного потенціалу учасників господарських відносин необхідним, на наш погляд, є державне регулювання, що включає систему заходів законодавчого, виконавчого і контролюючого характеру, направлених на досягнення намічених цілей, що здійснюються органами державного управління та місцевого самоврядування.

На нашу думку, в завдання державного регулювання процесів інтеграції фінансово-економічного потенціалу учасників господарських відносин повинно входити:

– створення правової основи та здійснення контролю за дотриманням правових норм і законодавства, спрямованого на захист інтересів економічних суб'єктів в умовах формування і управління територіальною економічною інтеграцією;

– вдосконалення ринкового механізму й умов вільного здійснення інтеграції фінансово-економічного потенціалу учасників господарських відносин на території України;

– забезпечення соціально-економічного розвитку України, її регіонів, окремих територіальних утворень і підвищення на цій основі добробуту населення та його платоспроможного попиту.

Зміст державного регулювання процесами інтеграції фінансово-економічного потенціалу учасників господарських відносин визначається принципами, функціями та методами державного управління економікою, які повинні бути спрямовані на досягнення конкретних цілей, що розробляються державними органами влади в кожній країні з урахуванням специфічних особливостей на різних етапах розвитку економіки і соціальних потреб суспільства [2].

Таким чином, основний аргумент на підтримку інтеграції фінансово-економічного потенціалу учасників господарських відносин – це використання переваг, які можуть бути досягнуті в результаті її застосування, а саме: нарощування якості товарів і послуг, позабюджетних доходів, більш повне задоволення попиту споживачів, підвищення ефективності використання кадрового та матеріального потенціалу інтегрованих територіальних комплексів і господарюючих суб'єктів, їх розширене відтворення за рахунок реінвестування позабюджетних доходів у основні фонди, оплату витрат на підвищення кваліфікації і перекваліфікацію кадрів, доплати за участь в комерційній діяльності та інше.

Література.

1. Євдокименко В.К. Особливості регіонального регулювання економічної інтеграції: монографія / В.К. Євдокименко, І.В. Яскал. – Чернівці: Прут, 2011. – 256 с.

2. Панухник О.В. Регулювання інтеграції населених пунктів в Україні на основі впровадження досвіду ЄС / О.В. Панухник // Збірник наукових праць «Актуальні проблеми міжнародних відносин» ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка. – Випуск 119 (частина II). – Київ, 2014. – С. 41-47.